

ТИЛНИНГ ЛЕКСИК-СЕМАНТИК ТИЗИМИ,
ҚИЁСИЙ ТИПОЛОГИК ИЗЛАНИШЛАР
ВА АДАБИЁТШУНОСЛИК
МУАММОЛАРИ

**МАТЕРИАЛЛАР
ТЎПЛАМИ
XIII**

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ ВА ЎРТА
МАХСУС
ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ**

БУХОРО ДАВЛАТ УНИВЕРСИТЕТИ

**ТИЛНИНГ ЛЕКСИК-СЕМАНТИК ТИЗИМИ,
ҚИЁСИЙ ТИПОЛОГИК ИЗЛАНИШЛАР ВА
АДАБИЁТШУНОСЛИК МУАММОЛАРИ**

МАТЕРИАЛЛАР ТЎПЛАМИ

XIII

**"Дурдона" нашриёти
Бухоро – 2022**

81.2Ў36-3

Т 49

Тилнинг лексик-смантик тизими, қиёсий типологик изланишлар ва адабиётшунослик муаммолари: материаллар тўплами, VII; тўпловчи ва нашрга тайёрловчи: М.И.Гадоева; масъул муҳаррир: З.И.Расулов; Тошкент: "Дурдона" нашриёти, 2022 йил. 252 бет.

**КБК 81.2Ў36-3
83.3(5Ў)**

Тўпланда Республикамиз олимлари, илмий тадқиқотчиларининг филологик мавзулар доирасидаги, жумладан, муайян тил доирасидаги лингвистик қарашлари; қиёсий–типологик изланишлари; тилларни ўқитиш назарияси ва миллат, миллий маданиятнинг амалий глобаллашуви даврида тилдан фойдаланиш муаммолари, шунингдек, тилларни ўқитиш усулиёти; адабиётшунослик, таржимашунослик истиқболлари борасидаги фикр-мулоҳазалари ўз ифодасини топган.

Тўпланим филологик йўналишдаги илмий изланувчилар, катта илмий ходим изланувчилар, тадқиқотчилар, магистрантлар ва талабаларга мўлжалланган.

Тахрир ҳайъати:

Ҳамидов О.Х., (БухДУ профессори), Қаҳҳоров О.С. (БухДУ доценти), Ҳайдаров А. (БухДУ доценти.), М.И.Гадоева (БухДУ доценти), масъул муҳаррир Расулов З. (БухДУ доценти), масъул котиб Қобилова Н.С. (БухДУ доценти)

**Тўпловчи ва нашрга тайёрловчи:
филология фанлари номзоди, доцент М.И.Гадоева**

Тақризчилар:

Давлатова М.Х., Бухоро давлат тиббиёт институти инглиз тили кафедраси доценти

Қобилова Н.С., БухДУ Инглиз тилшунослиги кафедраси доценти

Тўпландан ўрин олган мақолалардаги факт ва рақамларнинг ҳаққонийлиги, мазмуни, савияси ва саводхонлиги учун муаллифларнинг ўзлари масъулдирлар.

БухДУ Илмий кенгашида муҳокама қилинган ва нашрга тавсия этилган (5-сонли баённома, 29 декабрь, 2021 йил).

ISBN 978-9943-5080-6-4

АХБОРОТ ДИСКУРСИВ ТАҲЛИЛ ТАМОЙИЛЛАРИ

Расулов З.И., доцент, ф.ф.н., БухДУ

Назарий тилшуносликка оид қатор қимматли фикрларни билдирган А.Е. Кибрик ўз пайтида лингвистик тадқиқотларнинг асосий қонда-постулатларини санаб ўтаётиб нутқий қурилмаларнинг шаклий тузилиши семантик сатҳда белгиланишини қайд этган эди. Чунки сўзловчи нутқий ҳаракатни бажараётиб маълум бир ахборот ифодасини назарда тутаяди, адресат эса нутқ тузилмасини тўғри англаш учун ушбу ахборотни қайта тиклаши зарур¹. “Грамматика фалсафасидан очерклар” асарининг муаллифи, ўз навбатида, тилнинг илмий тадқиқида асосий кўрсаткич “инсон-воқелик-замон” бўлиши кераклигини уқтиради. В.С.Юрченконинг тавсифича, инсон модалликни белгилайди; воқелик мазмунга ишора қилади, замон эса структурани шакллантиради².

Келтирилган фикрлардан маълум бўладики, ҳар қандай лисоний фаолият, нутқий ҳаракат инсон-дискурс-ахборот муносабати доирасида бажарилади ва аниқ бир ижтимоий мақсад ижросига йўналтирилади. Шу боис, лисоний ҳодисалар таҳлилида худди шу учлик қисмларининг ўзаро алоқасини ва уларнинг ҳар бири бажарадиган вазифани аниқлашга эҳтиёж туғилади.

“Ахборот” тушунчаси бир қатор фан соҳаларида узлуксиз қўлланиб келинаётганлигига қарамасдан, унинг талқинида ҳозирча яқдилликка эришилгани йўқ. Мавзуга бағишланган тадқиқотларда ушбу тушунча турли илмий йўналишлар нуқтаи назаридан ўрганиб келинмоқда ва унга берилаётган таърифлар ҳам у ёки бу илмий мактабда устувор бўлган методологик ғоя, кўрсатмаларга мувофиқ равишда баён қилинмоқда. Ахборотни сақлаш ва узатиш жараёнлари тадқиқи борасида муҳим маълумотлар кибернетика соҳасида тўплангани аниқ. К.Э.Шенноннинг 1948 йилда нашр қилинган “Алоқанинг математик назарияси” номли мақоласи ахборотнинг статистик таҳлилига асос солди, албатта. Бироқ, кибернетика ва математик назарияда ахборотнинг белги хусусиятига, унинг формал жиҳатларига эътибор қаратилиб, маълум қилинаётган ахборотнинг маъно-мазмунини назардан четда қолади³. Ҳақиқатда эса, ахборот ифодаланаётган мазмунда намоён бўлади ва унинг қиймати маъно орқали белгиланади. “Ахборот” тушунчасининг моҳиятини тўғри англаш, айниқса, инсонлар ўртасидаги мулоқот жараёнлари тадқиқи учун муҳимдир.

¹ Кибрик А.Е. Очерки по общим и прикладным вопросам языкознания (универсальное, типовое и специфическое в языке). - 2-изд. -М.: Эдиториал, 2001. -С. 22.

² Юрченко В.С. Очерк по философии грамматики. -Саратов: Изд-во Саратовского госуниверситета, 1995. -С.15.

³ Roberts C. Information structure: Towards an integrated formal theory of Pragmatics // OSU Working papers in linguistics 49: Papers in Semantics. -Ohio: Ohio State University, 1996. -P.24.

Тадқиқотчилар, айниқса рухшунослар, ахборотнинг турли кўринишларда намоён бўлишини қайд этадилар. Таклиф қилинган таснифларда ахборот синтактик, семантик ва прагматик турларга ажратилади. Синтактик ахборот ягона бир тизимдаги белгилар воситасида шаклланади. Ахборот ифодаланишида ушбу белгилар маълум қондалар қамровида ўзаро алоқага киришади ва тартиб олади. Мазкур қондалар матн тузилиши учун аҳамиятлидир, уларсиз хабарни қабул қилиш ва тушуниш мушкуллашади¹.

Семантик ахборот бу хабарнинг маълум кўринишдаги белгилар воситасида қайд этилган мазмунини ўқувчи ёки тингловчи томонидан тушуниб етиш имкониятидир². Равшанки, семантик ахборот синтактик ахборотни йўққа чиқармасдан, балки ундан асос сифатида фойдаланади.

Ниҳоят, прагматик ахборот ҳақида гапирилганда, хабарнинг адресатда у ёки бу ҳис-туйғулар пайдо бўлишидаги ҳиссаси, унинг маълум бир ҳаракатни бажаришга ундалиши назарда тутилади. Бунда тингловчига қандайдир бир мазмунга эга ахборотни узатиш билан чегараланиб қолмасдан, балки унда ушбу ахборотга нисбатан ижобий ёки салбий муносабатни қўзғатиш мақсади кўзланади³.

Санаб ўтилган семиотик тартибдаги ахборот турлари орасида семантик ахборотнинг ўрганилиши мулоқот жараёнларининг назарий ва амалий тавсифи учун муҳимдир. Мулоқот вазиятида қўйиладиган талаблардан бири ахборотни, унинг мазмун мундарижасига ҳеч қандай зиён етказмасдан туриб, сиқик шаклда узатишдир. Сиқик ҳолга келтирилган ахборот осон қабул қилиниши билан биргаликда, осон ва мустаҳкамроқ эслаб қолинади. Ушбу турдаги ахборот ифодаси учун кам миқдордаги лисоний материал талаб қилинади ва нутқий акт ихчам шаклни олади. Бундан ташқари, қабул қилинган ахборотнинг сифати ва қиймати берилаётган хабарнинг мавзуси ҳақидаги билим адресатда қай даражада эканлиги билан боғлиқ. Адресат бу борада ҳеч қандай маълумотга эга бўлмаганида, ахборотни тушуниш имконияти пасайиши муқаррар.

Замонавий тилшуносликда “ахборот” тушунчаси етакчи концептуал бирликлардан бирига айланиб улгурди. Буни ҳатто тил ҳодисасига берилаётган таърифларда ҳам кузатамиз. А.Е.Кибрик таъкидлаганидек, “ички яхлитлик ва бутунлик хусусиятига эга бўлган тил кўп вазифали тизимдир. Унинг асосий вазифаларидан бири ахборотга нисбатан бажариладиган амаллари билан боғлиқ ҳолда юзага келади”⁴. Шунга ўхшаш таърифни тилнинг кўп вазифали ҳодиса эканлигини эътироф этган

¹ Антонов А.В. Информация: восприятие и понимание. –Киев: Наукова думка, 1988. –С. 12.

² Ўша асар, 13 б.

³ Ўша асар, 13-14 б.

⁴ Кибрик А.Е. Очерки по общим и прикладным вопросам языкознания (универсальное, типовое и специфическое в языке). - 2-изд. –М.: Эдиториал, 2001. –С. 9.

Н.Махмудов, тил коммуникатив вазифа билан бир қаторда “дунёни билиш, билимларни тўплаш, сақлаш, кейинги авлодларга етказиш, рухий муносабатларни акс эттириш, гўзаллик категорияларини воқелантириш каби бир қанча вазифаларни” бажаришини қайд этади. “Тилни, - деб ёзади олим, - фақат кишилар ўртасидаги алоқа воситаси сифатидагина талқин этиш инсоннинг табиий тилини, бу бениҳоя мураккаб ва мухташам ҳодисани, энг ками жўнлаштиришдан, аниқ бир миллий қиёфа ёки миллий-рухий заминдан мосуво бўлган сунъий тилга (масалан, эсперанто каби) тенглаштиришдан, йўл ҳаракатини тартибга солиш мақсадида яратилган шартли “тил”га бараварлаштиришдан бошқа нарса эмас”¹.

Когнитив тилшуносликда ҳам “ахборот” тушунчаси кенг миқёсда тарқалган ва ўзига хос тарзда талқин қилинади. Масалан, махсус луғатда ушбу тушунчага “мулоқот жараёнида лисоний шакллар воситасида воқеланадиган ва узатиладиган билим” деб таъриф берилади². Тил тизими тадқиқига фаолият назарияси нуқтан назаридан ёндашиш тарафдорлари, ўз навбатида, ахборотни ноаниқлик даражасини камайтирувчи маълумот тўплами кўринишида талқин қиладилар. Уларнинг фикрича, хабар бошқа шахсга етказилаётган, нисбатан тугал ахборотдир. Хабарнинг мундарижасини ташкил қиладиган ахборот умумий билимнинг маълум бир қисмидир ва уни англаш учун олдинги маълумотлар, тасаввурга мурожаат қилиш керак бўлади³.

Келтирилган таърифлардан маълум бўлишича, тилшуносликнинг кўпчилик соҳаларида ахборот тушунчасининг функционал талқини устунлик қилади. Лекин “ахборот” ва “билим” тушунчаларининг муносабати бу соҳаларда ҳам тўлиқ ёритилмаган. Ушбу муаммо ҳатто кейинги пайтларда тил ҳодисалари тадқиқида кенг тарқалган фаоллик назарияси доирасида ҳам тортишувларга сабаб бўлмоқда. Маълумки, ушбу ёндашувда ахборот - коммуникатив вазифа бажараётган билим сифатида қаралади. Семиотик талқинда эса, аксинча, ахборотга “белги шаклини олган билим” мақоми берилади⁴.

¹ Махмудов Н. Маърифат манзиллари. –Т.:Маънавият, 1999. –Б.44.

² Кубрякова Е.С., Демьянков В.З., Панкрац Ю.Г., Лузина Л.Г. Краткий словарь когнитивных терминов. –М.: Изд-во МГУ, 1996. –С. 36.

³ Супрун А.Е. Лекции по теории речевой деятельности. – Минск: Белорусский фонд Сороса, 1996. –С. 20.

⁴ Кубрякова Е.С., Демьянков В.З., Панкрац Ю.Г., Лузина Л.Г. Краткий словарь когнитивных терминов. –М.: Изд-во МГУ, 1996. –С. 47.

МУНДАРИЖА

Расулов З.И. АХБОРОТ ДИСКУРСИВ ТАҲЛИЛ ТАМОЙИЛЛАРИ.....	3
Ҳайдаров Анвар Аскарлович. ИНГЛИЗ ВА ЎЗБЕК ТИЛЛАРИДА ТАҚЛИДИЙ СЎЗЛАРНИНГ КОННОТАТИВ МАЪНОЛАРИ.....	6
А.Б.Кобилова. ВОҚЕЛИК ОБЪЕКТИНИ ПЕРИФРАСТИК СИНОНИМЛАР ОРҚАЛИ ИФОДАЛАШ	11
Джураева З.Р. ВЛИЯНИЕ ГЕНДЕРА НА ЯЗЫКОВУЮ СИСТЕМУ ПАРЕМИОЛОГИЧЕСКИХ ЕДИНИЦ.....	14
N.S.Qobilova, N.Azimova. MAQOL VA IBORALARDA KIYIM-KECHAK LINGVOKULTUREMALARINING LINGVOKULTUROLOGIK TADQIQI	16
Джураева З.Р. ОСОБЕННОСТИ МИФОТВОРЧЕСТВА В РАССКАЗАХ БОРХЕСА	18
Mustafoyeva Nodira Erkin qizi. INGLIZ VA O'ZBEK MAQOLLARI VA ULARDA EMOTSIONALLIKNING IFODALANISHI.....	21
Sattorova Maftuna Shavkatovna. M.H. ABRAMSNING “ A GLOSSARY OF LITERARY TERMS ” LUG’ATINING ETIMOLOGIK TAHLILI	24
Ahmedova Gulmira Oxunjon qizi. SIYOSIY NUTQDA METAFORANING ISHLATILISHI.....	28
Rahima Norova. SONLAR SEMANTIKASI VA MADANIYATI XUSUSIYATLARI	31
Nazarova NavbahorAhrorovna, Malikova Zarnigor. IMPORTANCE OF SKILLS IN LEARNING LANGUAGES.....	34
Nazarova Navbahor Ahrorovna, Mirshayeva Nilufar. CHET TILINI O’RGATISHDA TINGLAB TUSHUNISH KO’NIKMASINI RIVOJLANTIRISHNING ZAMONAVIY USULLARI	37
Nazarova NavbahorAhrorovna, Latipova Sevara. THE ROLE OF WRITING SKILL IN FOREIGN LANGUAGES.....	39
Navruzova N.X. KONNOTATIV MA’NONING MORFOLOGIK VOSITALARDA IFODALANISHI.....	41
Н.Джумаева. ИНГЛИЗ ВА ЎЗБЕК ХАЛҚ ЭРТАКЛАРИДА СЕҲРЛИ УЙ- РЎЗҒОР БУЮМЛАРИ ОБРАЗИ ТАҲЛИЛИ.....	44
Vaxidova Fotima Saidovna, Dehqonova Sayyora. ZIYORAT TURISTIK TERMINLAR O`ZLASHUVINING INTRALINGVISTIK OMILLARI VA TARIXIY-ETIMOLOGIK MANBALARI	47
Джураева З.Р. ОБРАЗ ЖЕНЩИНЫ В РУССКИХ ПОСЛОВИЦАХ И ПОГОВОРКАХ	50
I.I.Akramov. THE CONCEPT OF APHORISMS IN A LANGUAGE	54
S.S. Kurbanov. IMOM G’AZZOLIY ASARLARIDA FARZAND TARBIYASI MUAMMOLARI.....	56
Navbahor Nazarova. ANTROPONIMLARNING LEKSIK TIZIMDA TUTGAN O’RNI.....	60

Hayrullayeva Nodira. INGLIZ IQTISODIYOTINING STRUKTURAVIY VA METAFORIK MODELLARI SHARTLARI.....	63
Saidova Zulfizar Khudoyberdievna. COMPARATIVE ANALYSIS OF PHRASEOLOGICAL UNITS WITH SOMATIC COMPONENTS	65
Usmonova Zarina Habibovna. STIVEN KING ROMANLARINING BADIY XUSUSIYATI VA UNING O'ZBEK ILMIY FANTASTIKASIGA TA'SIRI.	67
Yuldasheva Feruza Erkinovna. THE TRANSLATABILITY OF POLITENESS FORMULAS IN ENGLISH	69
Зарипова А.С. ТОПОНИМЫ В АСПЕКТЕ ФРАЗЕОЛОГИЧЕСКИХ И ЛИНГВОКУЛЬТУРОЛОГИЧЕСКИХ ИССЛЕДОВАНИЙ.....	71
Sadikov Erkin Tursunovich. THE ROLE OF AUTHENTICITY AND INTENSITY IN MODERN APPROACH OF TEACHING SPEECH ACTS...	73
Elmanova Mastura Toshnazarovna. SYNCRETIC INTERTEXTUAL CHRONOTOPE IN THE NOVEL BELLEFLEUR BY JOYCE CAROL OATES	77
Саидова Зулфизар Худойбердиевна, Ибодова Мафтуна Бахтиёровна. СЕМАНТИЧЕСКИЕ ОСОБЕННОСТИ СОМАТИЧЕСКОЙ ФРАЗЕОЛОГИИ КОННОТАТИВНОЕ ЗНАЧЕНИЕ	79
Abdullayeva Gulnora Gaybulloyevna. Abduvosiyeva Diyora. EFFECTIVE STRATEGIES FOR TEACHING AND LEARNING VOCABULARY	82
Ruziyeva Nafisa Zarifovna. THE DIFFERENCE BETWEEN EUPHEMISMS AND DYSPEMISMS	85
Сидика Абдурахмонова. КОНКРЕТ ШАХСЛАРНИ ИФОДАЛОВЧИ ПЕРИФРАЗЛАР ВА УЛАРНИНГ ХУСУСИЯТЛАРИ	88
Fayzieva Malikajon Choshovna, Kudratova Kamola Jamol qizi. THE IMPACT OF BILINGUALISM AND MULTILINGUALISM IN FLT.....	90
Улуғбек Очилов. Теодор Драйзернинг “Даҳо” (“Genius”) романидаги Юджин Витла - хирсу хавасга енгилган даҳо образи	93
Qodirova Holida Hayriddin qizi. INGLIZ TILIDA O'QIB TUSHUNISH KO'NIKMASINI RIVOJLANTIRISHDA QISQA NIKOYALARNING ANAMIYATI	96
Ruziyeva Nafisa Zarifovna. THE RELATIONSHIP BETWEEN EUPHEMISM AND TABOO.....	98
Muhammadieva Nigina Mahmudovna. Differentiation of the concepts of emotionality, emotiveness, expressiveness	102
Джураева З.Р. ОСОБЕННОСТИ МИФОТВОРЧЕСТВА В РАССКАЗАХ БОРХЕСА	104
Нурмурадова Шахноза Ибрагимовна, Каюмова Саидабегим Олимовна. ОСОБЕННОСТИ ОБУЧЕНИЯ РУССКОМУ ЯЗЫКУ ДЛЯ СПЕЦИАЛЬНЫХ ЦЕЛЕЙ.....	107
Нурмурадова Шахноза Ибрагимовна. РОЛЬ АУДИРОВАНИЯ В РАЗВИВАЮЩЕМ ОБУЧЕНИИ	109

Sattorova Shahlo. MODALLIK KATEGORIYASINING O'RGANILISHI VA UNING LINGVISTIK ASOSLARI	111
Xayrullayeva Gulasal. SO'Z MA'NOLARI KUCHAYTIRISHNING TIL SATHLARIDA IFODALANISHI.....	113
Naimova Aziza Muxammadovna. BADIY XRONOTOPNING O'ZIGA XOSLIGI	116
Сидоркова Л.Р. ТИПЫ ГРАММАТИЧЕСКИХ ПОМЕТ В «СЛОВАРЕ РУССКОГО ЯЗЫКА» С.И.ОЖЕГОВА	118
Artikov Azamatjon Xolmurodovich. THE IMPORTANCE OF THE DIRECT METHOD IN TEACHING ENGLISH AS EFL	121
С.Дж.Мухамеджанова. БЎЛАЖАК МУТАХАССИСЛАРНИНГ ЛЕКСИК КОМПЕТЕНЦИЯСИНИ РИВОЖЛАНТИРИШДА ИНГЛИЗ ТИЛИ АМАЛИЙ МАШҒУЛОТЛАРИДА ИНТЕРФАОЛ УСУЛЛАРДАН ФОЙДАЛАНИШ	124
Ro'ziyeva N. SO'Z SEMANTIKASIDA DENOTATIV VA KONNOTATIV MA'NOLAR.....	129
Mansurova Dilnoza. INTONATSIYANING USLUBIY XUSUSIYATLARI	132
Ахмедова Сарвиноз Ҳикматовна. Халқ оғзаки ижодида “эпик кўмакчи” ва “кўмакчи қахрамон” тушунчаларининг поэтик моҳияти	135
Ismatova Go'zal, M.I. Gadoyeva. INGLIZ TILIDA OBRAZLI SO'ZLAR VA ULARNING O'ZBEK TILIDAGI EKVIVALENTI: METAFORA.....	138
Mustafoyeva Maqsad Askarovna, Gadoyeva.M.I. INGLIZ VA O'ZBEK TILLARIDAGI ANTROPONIMLAR VA ULARNING LINGVOKULTUROLOGIK TASNIFI	141
Rajabova Maktuba. INGLIZ VA O'ZBEK TILLARIDA INSONNING TASHQI KO'RINISHI VA XARAKTERINI IFODALAYDIGAN MURAKKAB SO'ZLARNING MILLIY-MADANIY XUSUSIYATLARI	143
Karimova F. FRAZEOLOGIK BIRLIKLAR TARKIBIDA SOMATIZMLARNING IFODALANISHI.....	147
Vazira Zabieva. TEACHING DIFFERENT AGE GROUPS IN ENGLISH AS A SECOND/FOREIGN LANGUAGE SETTING	149
Баракатова Дилором Аминовна. ОСНОВНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОВРЕМЕННОЙ ГЛОБАЛИЗАЦИИ.....	153
Sayitova K.H. FEATURES OF TEACHING FOREIGN LANGUAGES IN THE CONTEXT OF UNIVERSAL DISTANCE LEARNING	156
Jo`rayeva Zebiniso Nizom qizi. INGLIZ VA O'ZBEK TILLARIDAGI BA'ZI BIR MAQOLLARNING KOGNITIV TAHLILI.....	158
Saitqulova Charos Bahromjon qizi, M.I.Gadoyeva. O'ZBEK VA INGLIZ TILLARIDA NUTQ FE'LLARINING FUNKSIONAL-KOGNITIV TADQIQI	162
Laylo Baxtiyorovna Yodgorova. Mavluda Ibragimovna Gadoyeva. O'zbek tili topishmoqlarida somatizmning ifodalanishi.....	164

Зарина Файзрахманова Ильдаровна. СОВРЕМЕННЫЕ ИНФОРМАЦИОННЫЕ ТЕХНОЛОГИИ В ОБУЧЕНИИ ИНОСТРАННОМУ ЯЗЫКУ, ИСПОЛЬЗУЕМЫЕ В ВЫСШЕЙ ШКОЛЕ.	167
Jamolova Mohigul Baxtiyorovna. INGLIZ VA O'ZBEK XALQ MIFOLOGIK AFSONALARINING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI, TASNIFI VA OBRAZLAR TIZIMI.	170
Tolibova Nodira Nosirovna. THE TEACHER'S AND THE LEARNER'S ROLE IN INTERACTIVE WRITING	173
Mirxodjaeva Mahliyo Islomovna. THE IMPORTANCE OF ASSESSMENT IN THE TEACHING AND LEARNING PROCESS	175
Sharipova Feruza Negmatulloevna. SPECIFIC FEATURES OF THE LANGUAGE IN THE DEVELOPMENT OF CULTURE	177
Sharipova Feruza Negmatullaevna. MULTIMEDIA TECHNOLOGIES TO INCREASE THE QUALITY AND EFFICIENCY OF THE EDUCATIONAL PROCESS	180
Kazakova Dilara Gaffarovna. DISADVANTAGE AND ADVANTAGE OF MODERN TEACHING AIDS	182
Kazakova Dilara Gaffarovna. TYPES OF LANGUAGE NOMINATION	184
Саломова М.З. РАЗВИТИЕ СОВРЕМЕННОГО ОБРАЗОВАНИЯ	186
Саломова М.З. ОСНОВНЫЕ ТРУДНОСТИ В ИЗУЧЕНИИ ИНОСТРАННОГО ЯЗЫКА	189
Шойимкулова М.Ш. ИНТЕРАКТИВНЫЕ МЕТОДЫ, ФОРМЫ И СРЕДСТВА ОБУЧЕНИЯ	191
Shoyimkulova Makhzuna Shavkatovna. THE METHODS AND PRINCIPLES OF TEACHING FOREIGN LANGUAGE	193
Azimova Muazzam Azamboevna. SPECIFIC FEATURES OF PRONOUNS IN THE ENGLISH LANGUAGE	196
Mustafoyeva Maqsad Askarovna, Gadoyeva.M.I. INGLIZ VA O'ZBEK TILLARIDAGI ANTROPONIMLAR VA ULARNING LINGVOKULTUROLOGIK TASNIFI	199
Xasanova Muborak Tashpulatovna. Metaforaning shoir fikrini ochib beruvchi asosiy vosita sifatida she'riyatda qo'llanilish xususiyatlari.	202
Nurullayeva Umida Baxtiyor qizi. FRAZEOLOGIK BIRLIKLARNING LINGVOMADANIY XUSUSIYATLARI	204
Aminova Zarina. SO'Z SEMANTIKASIDA KONNOTATIV MA'NONING IFODALANISHI	206
Qurbonova Dilnoza Faxridinovna, M.I.Gadoyeva. INGLIZ VA O'ZBEK TILLARI MAQOLLARIDA SOMATIZM IFODALANISHI.	208
Fayazova Dilfuza Sadullayevna. DARSLARDA INNOVATSION TEKNOLOGIYALARNING SAMARADORLIGI	211
Тиллаева Шахло. ПРОБЛЕМНО-ПОИСКОВЫЙ ПОДХОД ПРОЕКТИРОВАНИЯ ПЕДАГОГИЧЕСКИХ ТЕХНОЛОГИЙ	213

Kurbanova Shirin Hikmatovna. SOME WAYS OF INCREASING VOCABULARY SOURCE OF ESP LEARNERS WITH THE HELP OF GAMES	215
Караматова Зарина Фатиллоевна. ЭЛЕГИЯ В РУССКОЙ ЛИТЕРАТУРЕ	217
Караматова Зарина Фатиллоевна. ЖАНР ЭЛЕГИИ В ИСТОРИИ ЛИТЕРАТУРЫ.....	219
Obloqulova Gulbahor Sobir qizi. INGLIZ VA O'ZBEK TILLARIDA SO'Z YASASH USULLARI.....	221
Mo'minova Rayhon Ashur qizi, Haydarov A.A. INGLIZ VA O'ZBEK TILLARIDA ANTROPONIMLAR LEKSIK SEMANTIK XUSUSIYATLARI	223
N.Djumaeva, M.Murodova. THE IMPORTANCE OF PRE-READING STAGE IN DEVELOPING STUDENTS' READING COMPREHENSION	227
Yunusova Muattar. KO'P MA'NOLIK-POLISIMIYA TUSHUNCHASI	229
Ollomurodov A. The main features of conceptual metaphors in modern linguistics.....	231
Saidova Mukhayyo Umedilloevna, Shamsieva Sevara. CULTURE AND PRAGMATICS IN LANGUAGE TEACHING AND LEARNING.....	235
Qodirova Aziza Xayrilloevna. SINXRON TARJIMANING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI	237
Ahrorova Nigina. Mifologiya - sinkretik xarakterga ega bo'lgan eng qadimiy, arxaik, mafkuraviy shakllanish.....	240
Ahrorova Nigina. THE ILLUSTRATIONS AND COLLECTION OF MYTHS BY A GROUP OF PEOPLE.....	243

**ТИЛНИНГ ЛЕКСИК-СЕМАНТИК ТИЗИМИ, ҚИЁСИЙ
ТИПОЛОГИК ИЗЛАНИШЛАР ВА АДАБИЁТШУНОСЛИК
МУАММОЛАРИ**

МАТЕРИАЛЛАР ТЎПЛАМИ

XIII

Muharrir: A. Qalandarov
Texnik muharrir: G. Samiyeva
Musahhih: Sh. Qahhorov
Sahifalovchi: M. Bafoyeva

Nashriyot litsenziyasi AI № 178. 08.12.2010. Original-
maketdan bosishga ruxsat etildi: 05.04.2022. Bichimi 60x84.
Kegli 16 shponli. «Times New Roman» garn. Ofset bosma
usulida bosildi. Ofset bosma qog`ozi. Bosma tobog`i 15,7. Adadi
100. Buyurtma №121.

“Sadriddin Salim Buxoriy” MCHJ
“Durdona” nashriyoti: Buxoro shahri Muhammad Iqbol ko`chasi, 11-uy.
Bahosi kelishilgan narxda.

“Sadriddin Salim Buxoriy” MCHJ bosmaxonasida chop etildi.
Buxoro shahri Muhammad Iqbol ko`chasi, 11-uy. Tel.: 0(365) 221-26-45

ISBN 978-9943-5080-6-4

9 789943 508064